

# FOLK og LAND

UAVHENGIG  
AVIS

1345 ØSTERAS

April 1976  
Nr. 4 - 25. årgang  
Løssalg kr. 3,—

## Forgubbingen av bygdesamfunnet må stanses

Hvis Norges matvareproduksjon skal sikres og bygdesamfunnet bevares, må den unge generasjon være interessert i å føre bondeyrket videre. Det som skjer i dag, er at mange bygdesamfunn forgubbes, mens ungdommen søker til lettere og bedre betalt arbeide i byene og tettstedene.

Det er mange grunner til dette: At yrkets betydning i en lang årrekke har vært undervurdert både av myndigheter

og andre befolkningsgrupper, at det gir lite fritid og vanskelige ferieforhold, at bygdene ikke har de samme «sosiale tilbud» som byene og flere andre ting. En innsender i dagens nummer hevder imidlertid at den viktigste grunn er våre sosialistiske myndigheters tolt foreldede syn på matvareprisene, og at det norske folk har god råd til å gi jordbruket skikkelige vilkår og styrke det for fremtidig innsats. Se side 5.

## Berge Furre mener at det finnes for mange nordmenn

Få er så fryktelig nasjonale som SV — når partiet tror det kan høste politisk gevinst på det. Hva disse folk egentlig står for, er noe ganske annet.

Det har vakt adskillig oppsikt og stor bekymring blant ansvarlige folk at fødselstallet er på rask vei nedover her i landet. Den nyvalgte SV-formann Berge Furre er imidlertid av en annen mening.

«Jeg ser ikke dette som en skremmende utvikling», sier han

til NTB. «Norge er overbefolket i dag. Det at vi må importere mesteparten av den maten vi spiser, viser at vi er overbefolket. Noen er redde for at vi ikke vil få nok folk i arbeidsfør alder, men fremtidens problem blir i høyere grad å skaffe arbeid til den befolkning vi har».

Så lettvent og uansvarlig kan det tas standpunkt til livsviktige problemer når man har de riktige røde briller på.

Er vårt folk uten eksistens-

berettigelse fordi vi lever i et karrig land, der fruktbar jord er mangelvare? Teller det absolutt ikke at vi er meget produktive på en rekke andre områder og leverer store mengder varer og tjenester som andre folk trenger? Betyr det ingen ting at vi vesentlig importerer planteføde, mens vi samtidig er storeksporthjør av svært nødvendige dyreproteiner i form av fisk? Vi skal kanskje heller overlate til Sov-

(Forts. side 8)

## Sør-Korea neste land som skal angripes?

«NORSK STØTTEFORENING FOR KOREAS GJENFORENING» DANNET

Verdenskommunismen har aldri helt kommet over at deres angrep på Sør-Korea ble slått tilbake, og hatpropagandaen mot Seoul-regjeringen har i alle år vært meget intens. Samtidig drives det en heltdyrkelse av kommunistpotentaten Kim Il Sung som er direkte kvalmende, og det røde diktatur i Nord-Korea fremstilles både som et sosialt og økonomisk under.

Selv om Sør-Korea neppe er noe idealsamfunn, så har menneskene der likevel en grad av frihet som er helt ukjent i nord, og det gir en mulighet for sam-

menligning som ikke bekommer noe kommunistregime vel.

Når verdenskommunismen akter å sette noe igang, forberedes alltid tingene ved at det etableres støtte- og aksjonskomiteer for «saken» rundt om i alle verdens land. Det gjelder å skape inntrykk av en «opinion» og legge et slør av «folkekrav» over de kommunistiske forbrytelser.

At det nylig i Oslo er dannet en «Norsk støtteforening for Koreas gjenforening», er derfor et illevarslende tegn på at noe er i gjære. Det forlanges at «FN-

(Forts. side 6)

## YTRINGSFRIHET, MEN IKKE FOR ALLE

I avisen «Dag og Tid» går Leif Elsvatn inn for å få igang «eit vekeblad i nynorsk mål-bunad». Om den redaksjonelle linje skriver han:

«Bladet må sjølv sagt vera ope for alle. Ei novelle av Tor Obrestad burde kunne stå jamsides med ei novelle av Lars Vivelid. Noka form for politisk eller religiøs sensur kunne ikkje koma på tale. (Med unntak for nazistisk propaganda.)»

Slik ordet «nazistisk» nå er blitt brukt gjennom tre år, kan vi ikke lese dette annerledes enn at bladet prinsipielt skal være stengt for NS-folk og NS-folks meninger. Har vi misforstått Elsvatn, gir vi ham gjerne plass til å fortelle det.

## Formynderpolitikken øker ulikheten

STATEN HINDRER DEN JEVNE MANN I Å ARBEIDE SEG FREM

Det er i dag sannere enn noen gang at man må ha kapital for å skaffe seg mer kapital. Uten sikkerheter eller noen pengesterke mennesker til å kausjonere for seg, er det ikke mulig å reise lån og midler til å sette noe som helst igang. Slik har det mer eller mindre alltid vært, men det som er nytt, er at staten har satt bom og sperre for den alminnelige mann som vil arbeide seg frem og opp.

Mange betydelige bedrifter her i landet er skapt av oppfinnsomme og aktive mennesker som har begynt med to tomme hender. De har arbeidet og slitt mye, har vært uhyre nøysomme når det gjelder eget forbruk og har lagt krone på krone og byg-

get seg opp egen kapital og egen bedrift. En slik karriere er bortimot umulig i dag, og grunnen til det er de skyhøye skattene og hele den økonomiske politikk.

Formynderpolitikkerne hevder (Forts. side 6)

## I 1945 var barmhjertighet straffbart

Som utdannet Røde Kors-søster meldte jeg meg i begynnelsen av krigen til tjeneste ved fronten. Jeg var ikke medlem av NS og hadde heller ikke sympatier for tyskerne, men mente at det var min plikt å hjelpe sårede uten hensyn til politikk eller landegrensener.

Min mening ble respektert av de overordnede på sykehuset, og av legene fikk jeg blomster og godord ved avreisen.

Jeg ble sendt til noen av de verste krigsavsnitt på østfronten og fikk fullt ut praktisere budene om barmhjertighet og menneskekjærlighet mot mennesker fra alle nasjoner.

I årevis pleiet jeg sårede tyskere, sovjet-russiske krigsfanger

Av søster Johanne

og frivillige fra mange land.

Fra skyttergravene ålet vi oss frem gjennom kuler og granatild for å hente inn sårede som lå lidende i ingenmannsland, og om ikke dette hørte til søstrenes oppgaver følte vi det som en plikt å hjelpe våre mannlige samitater med denne hjerteskjærende jobb.

Jeg kunne ha skrevet bøker om mitt feltlasarets innsats; om leger og pleiere som under kaotiske forhold sto på sin post i forsøket på å redde livet til sivile og uniformerte medmennsker. Jeg gjør det ikke, men beholder minnene for meg selv. Minner om helter som under

Røde Kors-flagget falt i barmhjertighetens tjeneste.

Da krigen sluttet var restene av vårt feltlasarett innkvartert i en skole midt i Berlins ruiner. Uten nødvendig medisinsk utstyr hadde vi bare råd og trøstens ord å gi de tusener ulykkelige som kom til oss. Selv var vi uttøret av sult og anstrengelser, men ga ikke opp da amerikanerne kom oss imøte og ba om at vi måtte fortsette hjelpen. Mat og hjelpemidler ble skaffet tilveie, og hånd i hånd med amerikanske Røde Kors-venner gikk vi på med fornyet kraft.

Da jeg en tid senere reiste hjem til Norge var det i bevissheten om at jeg nå hadde gjort (Forts. side 6)

## Universitetsforlaget i marxistiske hender

Skanse etter skanse faller vatfolks penger via akkorder og for de anti-marxistiske krefter, lignende kapitalistiske metoder. ganske enkelt fordi de ikke er årvåkne og innsatsvillige nok.

Universitetsforlaget, som nende å se hvordan han vil mer eller mindre bestemmer bruke dem.

For balansens skyld vil vi ikke underslå at et tappert store deler av lærebokproduksjonen her i landet, er nå i kjempet mot å ansette marxistiske hender. Forlagets nyansatte direktør er ingen ringere enn Tor Bjerkmann, mangeårig leder av det venstrestremte Pax-forlaget. Der lærte han seg å drive marxistisk forlagsvirksomhet med pri-

# Har fornuft og menneskelighet ingen sjanser i Afrika?

Noen ser på det som de siste decenniene har foregått i Afrika, som en frigjøring av undertrykte sorte masser. De tar så alldeles feil. Det som skjer, er at massene skifter herrer, og de nye herskere er i de aller fleste tilfeller mer tyranniske og hensynsløse og i tillegg mer udyktige og uvitende enn de gamle. For hvordan henger egentlig det hele sammen?

Det er ingen nedvurdering av negrene som mennesker at man ser sannheten i øynene og erkjenner det faktum at det store flertall av dem fremdeles har et sivilisatorisk og kunnskapsmessig nivå som gjør dem lite skikket som borgere av et større, moderne samfunn. Derfor er det mulig for fantastiske tyranner som Amin, for alle slags politiske lykkejegere ved hjelp av minimale tilhengerskarer å slå seg opp til herrer i et land og skalte og valte med det øvrige folk etter forgodtbefinnende. I tillegg kommer at disse lykkejegere ofte kan glede seg over effektiv støtte fra de kommunistiske makter, som satser stort på å få fotfeste på det afrikanske kontinent. I tillegg kommer u-hjelp fra Norge og mange andre land, der den politiske blåøyethet er meget utbredt.

Det som foregår, er altså så langt fra noen frigjøring av sorte masser, men tvert om etableringen av utpregede mindretallsdiktaturer som i beste fall har basis i en stamme, i verste fall bare i ideologiske minigrupper. Tror virkelig noen at det flertall av angolesiske stammer som støttet Unita og FNLA vil bli særlig

lykkelige i et land som styres jernhardt av det marxistiske MPLA?

Men finnes det mulighet for noen annen løsning enn den at en eller annen sort maktøver overtar så fort som mulig? Ja, det gjør.

Skal man tro NRK og norsk presse, så er Syd-Afrika det rene helvete for sorte mennesker. Selv om det riktignok kan sies en del mindre pene ting om visse sider ved Apartheid-politikken — og det blir da også meget flittig gjort — så er det bilde våre massemedia gir, stort sett galt. Sannheten er jo i virkelig-

## Reiulf vil støtte krig i Afrika

Det nylig frigjorte og fattige Mosambique har nå tatt opp kampen mot det hvite mindretallsregimet i Rhodesia. Det er en kamp som koster. Nå kan vi vise solidaritet gjennom konkret støtte til Mosambique.

Reiulf Steen  
i Arbeiderbladet

heten at det ikke finnes et land i Afrika, der den sorte befolkning har så gode vilkår som i Syd-Afrika, og derfor strømmer det da også hundretusener og atter hundretusener av mennesker fra nabostatene til dette uskjelte land.

Saken er i virkeligheten at Syd-Afrika er inne på en linje som er langsom, men som vil føre til en god og menneskelig utvikling istedenfor til en blodig revolusjon. Men det er visse krefter i verden som setter alt inn på at sydafrikanerne ikke skal lykkes med dette.

Noen faktiske opplysninger: Allerede i dag sitter ca. 100.000 negre i høyere og ledende stillinger i Syd-Afrika, dvs. at 24 % av alle i denne kategori er sorte. Noen vil si at dette er alt for lite, men da må det ihvertfall være en trøst at Syd-Afrika gjør en enorm innsats for å utdanne sine sorte borgere for slike stillinger. 3,5 millioner eller 19,8 % av den sorte befolkning går i dag på skoler av et eller annet slag. Det finnes tre universiteter der det bare er sorte studenter, og dessuten studerer ca. 1000 negerungdommer ved de fire «hvite» universitetene. 5000 sorte er immatrikulert ved University of South Africa, som driver brevundervisning.

Etter vår mening har Syd-Afrika valgt den fornuftige og menneskelige vei, den eneste

(Forts. side 6)

## Europatanken og de frivillige i Waffen SS

Det var de nordiske, flamske, wallonske og franske frivillige i Waffen SS som var de fremste talsmenn for et europeisk fellesskap, der alle nasjoner skulle være likestilte og frie, mens Himmler svært lenge holdt fast på en stortysk løsning, hvor de nordiske og nordvesteuropeiske stater skulle bli «Gau» i et storgermansk, tyskledet rike.

Dette fremgår av en artikkel, «Freiwillige für Europa. Waffen SS und europäischer Nationalismus», skrevet av Ettore Vernier i det lille tidsskriftet «Junges Forum», Hamburg.

Himmlers tanker om disse ting ble under krigen kjent for Quisling-regjeringen, bl. a. gjennom dokumenter skaffet tilveie av NS Ungdomsfylking, og det

ble fra vår regjerings side på en rekke forskjellige måter gjort klart at dette var en ordning som NS aldri kunne akseptere. Også sterke tyske krefter var imot en løsning som ikke bygget på frihet og likestilling, og Ettore Vernier nevner bl. a. dannelsen av Det europeiske Ungdomsforbund i Wien i 1942 som en viktig milepel i denne forbindelse. Han hevder også at kontakten med europeiske frivillige fikk mange av de høyeste Waffen SS-ledere til å oppgi sin opprinnelige nokså tysk-sjåvinistiske holdning. Bl. a. utviklet Junkerschule Bad Tölz seg etter hvert til et virkelig europeisk militærakademi.

Ca. en halv million ikke-tyske (Forts. side 6)

## Stor stemning da 30 ble henrettet i Nigeria

Overskriften er ikke vår, men Arbeiderbladets. Selve meldingen er fra Reuter via NTB:

«De nigerianske sikkerhetsstyrkene hadde store vanskeligheter med å holde tilbake de mange tusen skuelystne som var kommet for å overvære henrettelsen av 30 personer som var dømt for å ha deltatt i det mislykte statskuppet for en måned siden, meldte Lagos radio fredag.

Kristne prester og muhammedanske ledere var til stede for å ta imot de dødsdømtes skriftemål før den 15 mann sterke eksekusjonspeletongen slapp til. Etter ti minutter stilnet maskingeværilden, og massene satte i gang med å rope slagord til støtte for regjeringen.»

Foreløpig har vi ikke sett noe til hverken protesttog eller boikottaksjoner, men det kommer vel?

(Forts. side 6)

# Ingen levende sjel skulle bli tilbake, som kunne fortelle

## MER OM DE VESTALLIERTES TVANGSUTLEVERING AV SOVJETMAKTENS MOTSTANDERE

Signaturen M. B. fortsetter her sin omtale av Nicholas Bethels bok «Den siste hemmelighet». Første del av anmeldelsen sto i forrige nummer.

Madame de Staël har sagt et sted at nasjonalitetsfølelsen kan ikke dø. Dette gjaldt for nordmenn i 1814. Og det gjelder for kaukasiere og georgiere, turkestaner og tatarer etc. inntil denne dag. At samarbeidet med tyskerne dessverre ikke utviklet seg som tenkt, er et kapittel for seg.

Det skal nemlig her ikke forties at det på tysk side ble begått grusomheter, men det var ikke for å tvinge noen inn i tyske enheter. Noen fanatiske grupper og enkeltpersoner hadde det syn at alle som var født øst for elven Bug, var «Untermenschen», og satte igang med likvideringer. Disse utskielser ble imidlertid stoppet av de militære ledere med god hjelp fra

Østministeriet. Senere endret synet seg betydelig, og det ble f. eks. i krigens senere år dannet SS-legioner av folk fra øst.

Etter å ha bekjempet ham i flere år, anerkjente SS Reichsführung også den russiske general Vlassov som fører for den Russiske Befrielsesarmé (R.O.A.).

En annen ting som Bethel flere ganger kommer tilbake til er den dårlige behandling de russiske krigsfangene fikk i Tyskland. For all del i den første tiden. Men i virkeligheten var vel disse krigsfangene et like stort problem for tyskerne som de senere ble det for de vestlige allierte. Som før sagt falt det alene i slaget ved Kiev 800.000 sovjetiske fanger i tyske hender. I tillegg til de mange hundre tusener fra andre slag. Dermed kom tyskerne i en uhyre vanskelig situasjon både hva losji og mat angår. Man var helt uforberedt på et slikt innrykk, og at

mange av fangene i denne første krigsvinteren døde av sult, kulde og sykdom er vel igrunnen ikke så underlig.

Tyskerne var med andre ord i samme stilling som englenderne i 1945, da likeså mange krigsfanger og sivilister strømmet over til dem, intetanende om avtalen i Jalta. Ifølge Bethel klarer heller ikke englenderne å løse problemet stort bedre enn tyskerne. «Vi må se å få dem vekk!» skal engelske politikere ha sagt. Og skjønt de må ha visst hva de dermed gjorde, benyttet de seg av Jaltaavtalen og ga ordre til å bruke makt mot alle som ikke ville utleveres frivillig til sine bødler.

Hvor er forskjellen mellom tysk og britisk handlemåte? Det var bare så at de engelske offiserene til siste øyeblikk skjulte sannheten for alle de stakkarene som trodde så fast på engelsk fairness. Til siste øyeblikk be-

dyret de at ingen ville bli utlevert for så å true alle dem med bajonetter som ikke ville bestige de togene som skulle føre dem til den visse død eller til 10 års hardt tvangsarbeide. Man må her uvilkarlig tenke på hva Oscar Wilde sier i forbindelse med mord i diktet: «The Ballad of Reading Goal»: «a coward does it with a smile...»

En annen ting som streifes på

bokens første sider er spørsmålet om hvorfor russerne ubetinget ville ha alle sovjetborgere tilbake. Forfatteren angir forskjellige grunner, men en viktig grunn som ikke nevnes er den at russerne selv var vel vitende om at storparten av fangene var av ikke-russisk opprinnelse. Og disse måtte ikke få forbli i Vesten. I Sinclairvisen heter det at ingen

(Forts. side 6)



# FOLK<sup>og</sup>LAND

Ansv. redaktør:

ROLF CHRISTIANSEN

assistert av en redaksjonskomité.

## Det norske Rotary burde skamme seg

I Rotary er en østerriker nominert som ny internasjonal president. Det må bety at han har ytet det helt usedvanlige, for man kommer ikke sovende til en slik posisjon i en verdensomfattende organisasjon med mange hundre tusen medlemmer.

Nå vil det seg imidlertid så galt at mannen ble medlem av NSDAP i 1933, og at han også har gjort tjeneste i Waffen SS. Forbryterske handlinger av noe slag kan ingen påføre ham, selv ikke Simon Wiesenthal. Det eneste han er «skyldig» i, er med andre ord å ha hatt en politisk overbevisning som han har tatt konsekvensen av.

Men det norske Rotary fornektet ikke våre stolte tradisjoner fra tredve etterkrigsår. Man forlanger at kandidaten skal trekke seg eller at den nominerende instans skal omgjøre nominasjonen. Det hevdes at det er «uetisk» å velge en slik mann til internasjonal president, og hvis det allikevel skjer, vil mange norske rotarianere forsvinne ut av rekkene.

Som andre serviceorganisasjoner er Rotary ment å være et redskap for toleranse og forståelse, og ledesnoren for arbeidet er Den gygne regel: Hva du vil at andre skal gjøre mot deg, skal du også gjøre mot dem.

Hva det norske Rotary bør gjøre, er å lese sine egne retningslinjer en gang til og så gå hjem og skamme seg.

Vår første reaksjon var å be de ganske mange NS-folk som er rotarianere, om å trekke seg ut i protest. Ved nærmere ettertanke er vi imidlertid kommet til de motsatte resultat: De bør bli i organisasjonen og sette sine krefter inn for å gjøre den norske del til hva den egentlig skal være. Selv om det skulle koste noe gråt og jammer og tenners gnissel hos den del av medlemmene som ikke tar dette med toleranse og forståelse særlig alvorlig.

## I graven får du hvile

Vanlige skikkelige mennesker finner det bare naturlig at folk som i måneder og år har vært ute i krigen sammen, gjerne vil treffes til et kameratslig samvær av og til. Men VG ser annerledes på det og slår opp en påtenkt veteranfest for tidligere soldater i regimentene Nordland og Wiking som en stor sensasjon. Noe spor av uhumsk politisk «undergravningsvirksomhet» kan avisen av naturlige grunner ikke finne, men allikevel...

Frontkjempere og NS-folk i det hele tatt må bare innstille seg på at de skal forfølges til gravens rand.

## INO sannhetens redskap

Det er ikke noe å legge skjul på at Folk og Land har adskillig flere lesere enn Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie (INO) har medlemmer. Men slik burde det ikke være.

INO er i dag vårt viktigste redskap til å få sannheten om okkupasjonstiden frem. Ved å støtte uavhengige forskere, ved å gi ut korrigerende litteratur og ved å samle litteratur og annet materiale bidrar INO til at ettertiden får et sannere bilde av be-

givenhetene i 1940—45 enn det seierherrene har prøvet å tegne opp.

Alle våre lesere og ikke minst de mange ungdommer som nå begynner å interessere seg for disse ting, burde støtte INO med sitt medlemskap. Kontingenten er bare kr. 50,— pr. år, og den kan innbetales til Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie, postboks 924, Sentrum, Oslo 1. Postgirokonto 15 0 28.

# La oss hjelpe til å bygge noe nytt og bedre

MEN DET ER BARE MULIG OM VI GREIER Å SLÅ KOMMUNISMEN TILBAKE

Av Brage

blir det vesentligste, statene bare større tjenere for individene.

Sovjet forblir Sovjet

Slik som forholdene nå engang ligger an i dag, må vi alle sammen, selv om det er mot vår egen vilje, se helt realistisk på forholdene. Og hvis vi gjør det, kan vi ikke unngå å se den dødelige fare som truer fra Øst. Riktignok finnes det endel mennesker som tror at Sovjet er blitt et nytt og bedre samfunn i dag enn det var før. Det motsatte er snarere tilfelle.

For enhver ærlig vesteuropeer og amerikaner, kan det umulig finnes noen som helst form for kompromiss med en slik barbarstat. La oss ikke av angst for en mulig bolsjevikbesettelse av vårt land gjøre oss så små og dumme at vi ikke tør ta standpunkt i dagens aktuelle situasjon. Hvis russerne kommer hit, så kan allikevel ingen «pen» opptreden redde noen av oss fra Sibiria eller eksekusjonspelotongen.

Det er bare en veg vi har å gå, og det er å gå inn for at Vest-Europas og Amerikas forsvar skal bli så sterkt at Sovjet kan bli slått før de når våre grenser. Alt annet er fantasier, bare umulige ønskedrømmer.

## Bunnfall?

«På MOM-siden 19. januar rettet signaturen «Krigsoffiser» et sjofelt angrep mot en gruppe fullstendig forsvarsløse mennesker. Han skriver om de tidligere medlemmer av NS, Nasjonal Samling.»

Slik starter Vera Grønlund sitt fargesprakende forsvar for de tusener av «fine» nordmenn som var medlemmer av NS. Signaturen «Krigsoffiser» karakteriserer disse som landets bunnfall. Og med rette.

For hva var disse om de ikke nettopp var bunnfall, Vera Grønlund?

K. Larsen på Arbeiderbladets MOM-side

Farlige illusjoner

Det er også fullstendig tåpelig å tro at det nytter å komme til noen som helst forståelse med Sovjet-Russland. Det ville simpelthen være en forbrytelse mot Vest-Europas befolkning å stole på så meget som en eneste avtale med bolsjevikene. Det er under alle forhold langt fornuftigere til enhver tid å holde seg for øye Quislings ord om at «bolsjevismen er ikke politikk, men organisert forbrytelse».

Tolerant, men årvåken

Vi må alle i dag ha klart for oss at alle innbyggere i Europa og Amerika, har én felles fiende, og det er bolsjevismen. Jeg er tilhenger av den mest utstrakte toleranse og forståelse mellom alle mennesker, og jeg ville for min del være en avgjort motstander av en «Moskva-domstol» etter en eventuell ny krig som ble vunnet av vesten, med etterfølgende henrettelse av Sovjet-Russlands ledende menn, i likhet med den barbariske hengning av den tyske regjering etter den siste krig. Henrettelse av en slagen fiende, danner intet solid fundament for en ny og bedre verdensordning. Når bolsjevismen er slått, hvis det da lykkes å slå den, må også alle tanker om hevn mot dens menn opphøre. Da må det gis alle positive krefter en sjanse. Vi må ha helt klart for oss at ikke alle ansvarlige mennesker i Sovjet-Russland er skurker, like lite som neppe alle ansvarlige mennesker i Vest-Europa og U.S.A. er engler.

Lojal mot sin overbevisning

Jeg har med denne artikkel bare i hovedtrekkene villet skissere hvordan verdenssituasjonen fortøner seg for den som ønsker å se de faktiske forhold i øynene og ta sitt standpunkt.

La oss være helt realistiske. Men la oss samtidig være helt

(Forts. side 7)

Synnøve Stray Fischer:

## «Et eneste stort politisk oppgjør»

«Fædrelandsvennen» har intervjuet advokat Synnøve Stray Fischer, og avisen spør bl. a. om det ikke var så at hun spilte en forholdsvis sentral rolle i den landsomfattende benådningsaksjon for NS-folk etter krigen. Svaret lyder:

— Jeg organiserte og drev den!

De såkalte landssvikene var også nordmenn. Til tider nordmenn som ofte bare rent tilfeldig ble sittende på hva jeg velger å kalle «feil hest»

da freden kom. Jeg er ikke i tvil om at landssvikene ble drevet av et ønske om å tjene sitt fedreland. Alle var de fullstendig fanget inn av de idéer som lå til grunn for Nasjonal Samling.

Så mye hat og hevntørst fulgte i fredens kjølvann. Til tider ble dette faktisk en stor personlig belastning. Etter min mening var landssvikoppjøret et eneste stort politisk oppgjør, som våre myndigheter betraktet som nødvendig.

Ifølge myndighetene skulle det være over 40.000 såkalte landssvikere i Norge. Dette enorme tallet kan jeg aldri bli fortrolig med. Som offentlig oppnevnt forsvarer kunne jeg gjøre litt til at dette oppjøret ble ført såvidt rettferdig som overhodet mulig. Ialt førte jeg nærmere 180 rettsaker for landssvikere i Hedmarkstraktene. Det har jeg aldri angret på.

## Bispeord

Ifølge Folk og Land nr. 14/75 har en biskop i bladet «Vår Kirke» fullt ut bekreftet Garborgs påstand i boken «Jesus Messias» (1906) om at Jesu lære er blitt borte, og i stedet har vi fått læren om Jesus.

Vi gamle som har tilhørt partiet siden 1933, har hatt den oppfatning at kristendommens grunnverdier var bygget på ordene: Gjør mot andre det du vil at de skal gjøre mot deg. Quislings henstilling til partimedlemmene om ikke å tenke på hevn, må vel være et utslag av denne tanke.

Tolv år etter at vi sluttet oss til NS, fikk vi oppleve at bisper og prester mente noe helt annet, og de er altså fremdeles forvisset om det samme.

Veteran, Hardanger

## Den raude misjonæren

Han er ihuga læreren vår. Delar ut KLASSEKAMPEN åt folk — smiler og er folkeleg der han står.

Han søkte lensmannen om løyve til å brenne det norske flagg på torget 17. mai, men fekk avslag.

Han underviser mine barn i skulen og lærer frå seg til vaksne på fritida.

Får han sitt løyve i år, neste år — eller året deretter?

Henry O.

# Derfor er eiendomsrett så viktig

Herr redaktør!

Jeg ser med stor tilfredshet at De fra tid til annen slår et slag for eiendomsretten. Det er ikke så vanlig nå til dags, da selv Unge Høyre beskjeftiger seg med «revisjon av eiendomsbegrepet». Det jeg likevel savner, er en mer prinsipiell drøftelse av hvilken rolle eiendomsretten spiller og må spille i et stabilt og godt samfunn.

For å gjøre en liten begynnelse selv:

Selv om det finnes eksempler på det motsatte, vil eiendoms-

rett som regel føre til større ansvar og dermed bedre forvaltning av verdiene. Derimot fører forvaltning uten ansvar, les: uten konsekvenser for en selv, til en uansvarlig sløsing med verdier. Dette er en av de store innvendinger mot statskapitalisme og byråkratisk styring.

På den annen side: Hvis eiendom samles på for få hender, betyr dette en maktmessig forskyvning i samfunnet som er skadelig og farlig. Konklusjonen må derfor være: Eiendomsretten må fortsatt være en av et

stabilt og godt samfunns pillarer, men målet må være en størst mulig spredning av eiendom og eiendomsrett, slik at en så stor del av folket som mulig deltar i den ansvarlige forvaltning av verdiene.

Vil redaksjonen gjøre noe for å belyse disse spørsmål nærmere?

Håndverker, Skien

Vi kan så absolutt tenke oss å gå dypere inn i spørsmålet.

Red.

## En kvinne sier nei til nei

Herr redaktør!

Dagens kvinnebevegelse går mer og mer i ekstremistisk retning og skyver stadig flere av oss kvinner fra seg. For min del forsvant den siste rest av sympati da jeg så de to «kvinnetog» som gikk gjennom Oslos gater 8. mars. Mange av «krava» var groteske og bare å le av, men ett var slik at jeg høyt og tyde-

lig ønsker å si: Dette er jeg ikke med på. Det gjelder plakaten «Nei til den hellige slavestand» med en figur i brudedrakt hengende i en galge.

En kvinnebevegelse som på denne måten forråder familien og dermed barna, betrakter jeg som en trussel mot min og mine etterkommeres lykke og sikkerhet.

Jeg protesterer også mot kvinnesymbolet med knyttneven i, og vet at de aller fleste av mine medøstre er enige med meg: Vi ønsker ikke å bruke knyttneven mot noen. Sånt er det allerede mer enn nok av i dagens samfunn om ikke også vi kvinner skal slå inn på hatets linje.

Randi, Oslo

## Jeg reagerer mot at man plasserer folk i båser

Herr redaktør!

Tillat et par bemerkninger vedrørende Thorstein Gøtherstrøms artikkel i nr. 3/76 av Folk og Land.

Jeg finner det hensiktsløst å argumentere mot løsrevne sitater fra bøker o.l. og jeg har aldri hatt respekt for denslags bevisførsel. Dessuten finner jeg at Gøtherstrøms bemerkning om min nye fører, Karl Marx, ligger

Av Vera Grønlund

på et såpass lavt plan at jeg ikke engang vil imøtegå den. Ikke p.g.a. Karl Marx, som jeg bare kjenner gjennom den noe overflatiske innføring i filosofiens historie, men jeg reagerer mot at man plasserer folk i båser, når man ikke liker deres meninger, enten det er «nazist»-båser,

«kommunist»-båser eller andre båser.

Forøvrig har jeg, i mitt innlegg til LEGIONÆR i samme nummer som Gøtherstrøms artikkel, svart både på den formodete hjernevask og andre av Gøtherstrøms påstander.

Jeg tror at også Gøtherstrøm ville stå seg på å anvende vanlig logikk i sin tenkning.

Vera Grønlund

# Et besøk i Sovjetunionen er en meget begrenset og tvilsom erfaring

«LEGIONÆR» BER VERA GRØNLUND STUDERE LITTERATUREN OM SOVJETISKE FORHOLD MED ÅPENT SINN

Herr redaktør!

Det er sannsynligvis aldeles håpløst å få Vera Grønlund til å innse at hun ikke vet alt om Sovjetunionen fordi om hun har tilbragt et år der på kommuniststatens bekostning. Hvorfor hun tar så aldeles feil på dette punkt, skal jeg senere komme tilbake til. Først vil jeg ta fatt i et par punkter der hun er svært langt på villspor.

Vera Grønlund tror det var frykt for tyskerne som fikk hundretusener av ukrainere til å juble tyskerne imøte i 1941. Hvordan vil hun da forklare at nær 100.000 ukrainere meldte seg til SS-divisjon Galizien da denne ble opprettet så sent som i april 1943? (Kilder: Henri Landemer: Le Waffen SS. Paris 1974. s. 216, og Georg H. Stein:

Geschichte der Waffen SS. Düsseldorf 1967. S. 216.) Og har hun aldri hørt at tusener av ukrainske geriljasoldater kjempet mot den røde hær mer enn et tiår etter krigen? Det var ellers flere hundre tusen sovjetborgere av mange nasjonaliteter som meldte seg til frivillig tjeneste i Waffen SS. Jeg har møtt adskillige av dem og vet at det var hat mot sovjetlederne og ikke frykt for tyskerne som drev dem.

Det er en ganske forvridd oppfatning Vera Grønlund gjør seg til talsmann for når hun forsvaret vinterkrigen mot Finland med at finnene nektet å «bytte områder», slik at Leningrad skulle få et større forterreg, og de øvrige sovjetiske erobringer med at disse bare skyldtes «pre-

ventive hensyn». Om hennes syn er riktig, betyr det i sin konsekvens f. eks. også at vi måtte la Sovjetunionen sikre seg Nord-Norge for å beskytte sine store interesser i Murmansk og på Kola-halvøya. En annen konsekvens må være at Tyskland dengang og enhver annen makt, til enhver tid har rett til å gå til angrep ut fra slike «preventive hensyn».

Vera Grønlund har tydelig nok ikke gjort det minste forsøk på å sette seg inn i hva det hemmelige politi KGB egentlig er — hun spør tankeløst: «Hva er nå egentlig det?» KGB har til sin disposisjon ca. 90 000 stabsoffiserer, ca. 400 000 fast ansatte hjelpetropper av forskjellige slag og enda mange flere hundretusener «frivillige» del-

tidsansatte. De finnes overalt, i hver eneste trappeoppgang, på hvert kontor, i hver bedrift, i hver eneste kolchos, idrettsklubb og ellers overalt hvor mennesker ferdes, oftest flere på samme sted. Vera Grønlund spør om alle hennes venner derborte er agenter, og dessverre er svaret langt på vei ja. Enten er de det eller livende redde for KGB. Å lukke øynene for dette faktum, er ren ønsketenkning og et bevis på at man har gjort bare svært spinkle forsøk på å sette seg inn i tingene.

Men tilbake til Vera Grønlunds sovjetiske opphold, som er det eneste hun bygger sin argumentasjon på.

Som utgangspunkt: En frontkjemper har jo ifølge sakens natur også oppholdt seg i Sovjet-

## Nå skal det igjen brukes makt mot meninger

Av Erik Rune Hansen

Lektor Olav Hoas er blitt en omstridt person. Han skal stilles for retten fordi han har meninger — og mot nok til å stå for dem.

Normalt skal meningsytringer og overbevisninger være beskyttet av den demokratiske rett til å tale fritt, men i vårt sosialdemokrati er dette, som de fleste andre «goder», bare talemåter og svada. For om man er en erklært motstander av det sosialdemokratiske regimet, er man ikke engang sikret retten til arbeid — langt mindre retten til opposisjon og talefrihet.

Vi tror vi er kommet langt idag — i 1976. Rystet og litt nedlatende ser vi bakover i historien og gremmes over den intoleranse samtiden viste overfor historiens store personligheter. Det var meninger og meningers mot man dømte dengang, som nå. Politisk makt sto og falt med spørsmålet om jorden var flat eller rund — senere ble spørsmålet om jorden var universets sentrum eller ikke. Vitenskapelige kjennsgjerninger tapte slag på slag mot middelmådighet og politisk maktskyke — men seiret til slutt.

Hva vil så fremtiden si om vår samtid? Er vi blitt mer opplyste? Ja, selvsagt — men hva med toleransen? Er de ikke, våre politiske «demokratier», like navlebeskuende og redde for meninger som vil ryste de grunnvoller de har bygget sin makt på, som f. eks. den katolske kir-

(Forts. side 8)

unionen og snakket med sovjetborgere, men det er mulig at Vera Grønlund ikke vil legge noen vekt på en slik erfaring. La meg derfor angripe saken fra en annen kant:

Under krigen oppholdt jeg meg tilsammen adskillig lenger tid i det nasjonalsosialistiske Tyskland enn V. G. gjorde i Sovjetunionen. Jeg besøkte fabrikker og bondegårder, deltok på møter, snakket med folk på kaféer og restauranter, akkurat som V. G. gjorde i Sovjetunionen, men jeg gjør da ikke derfor krav på å vite hva som egentlig foregikk i Tyskland under Hitler. 90 % av hva jeg i dag vet, stammer fra et omhyggelig studium av både pro- og kontralitteratur. Et slikt studium ser (Forts. side 8)



## Noen husker bedre enn andre

Herr redaktør!

Det er helt utrolig hva folk husker, når de bare vil. Slik som f. eks. Lars Jømne, som i Arbeiderbladet skriver:

«Husker Vera Grønlund propagandaplakatene som lovet en bondegård til alle som meldte seg frivillig til krigstjeneste på Østfronten? Gårdene skulle tas fra Jøssinger.»

Det er bare det å si at en plakat som lover frontkjempere norske bondegårder, har aldri eksistert, så det er usedvanlig godt gjort å huske den.

Den lille gnist av sannhet som finnes i dette, er at tyskerne tilbød frontkjempere som måtte ønske det, en gård i de «befridde østområder», hvilket vel vil si Wartheland, Danzig-Westpreussen osv.

Forøvrig har jeg aldri møtt en frontkjemper som har hatt annet enn et likegyldig skuldertrekk til overs for dette tilbud. Det var helt andre ting som drev oss til frontinnsats. U-Stuf.

## Det gjenstår et oppgjør...

Fra en omtale av Knut Hamsuns «Victoria» i Gudbrandsdølen? Lillehammer Tilskuer sakser vi følgende:

Det gjenstår et oppgjør med landssvikoppjøret. Vi må vite hvordan dette har formet vårt samfunn.

Kanskje er tiden ennå ikke moden, men også dette historiekapitlet må leses og diskuteres. Så vi kan lære å forstå oss selv.

Man mente at Hamsun var en person «med varig svekkede sjelsevner». Det finnes regimer i dag som prøver å undertrykke opposisjonelle ved å stille lignende diagnoser. Morten Jostad

## STEMMERETTSALDEREN

Herr redaktør!

I den ellers utmerkede og meget interessante artikkelen «Quisling sto steilt på en norsk-nasjonal linje», skriver De: «Hadde stemmerettsalderen vært 18 som i dag, da ville osv.». Det var da svært til glipp, for det er 20 folk må være for å kunne putte konvolutten i urnen.

Ung funksjonær, Sarpsborg

Javisst var det en glipp, men ikke verre enn at vi bare såvidt er foran vår tid. Forslag om 18 års stemmerettsalder blir fremmet i nær fremtid. Og det er vi glad for. Red.

# Foreldet politikk å holde matvareprisene nede med tvang

NORDMENN BRUKER MINDRE OG MINDRE AV SIN INNTEKT TIL MAT

Herr redaktør!

Når Arbeiderpartiet og LO prøver å nekte bøndene skikkelige kår for på den måten å holde matvareprisene nede, da er det fordi sosialister som vanlig sitter fast i foreldede politiske holdninger.

Når folk lider nød eller lever på grensen av nød, da er det rimelig og riktig at myndighetene prøver å skaffe billigst mulig mat med de midler de har. Forholdene i Norge i dag ligner ikke det minste på en slik situasjon. Tvert om bruker nordmenn for hvert år stadig mindre av sin inntekt til mat. I 1959 var det 39,9 %, i 1967 29,6 % og i 1973 så lite som 24 % i gjen-

nomsnitt. Istedet brukes pengene til hytte, ferie, bil o. l.

Det norske folk vil altså ikke lide nød om våre bønder får muligheter for inntekt på linje med resten av folket. Og om vi ser tingene litt i perspektiv, er det ikke bare bøndene som vil tjene på det.

Slik som matvaresituasjonen er i verden i dag, er det en forpliktelse og en nødvendighet at vi produserer mest mulig mat selv. Det kan vi gjøre ved at vi sikrer rekrutteringen til jordbruket og skaper de økonomiske betingelser for at alle de nyttbare arealer vi har, blir tatt i bruk.

I dag er det nøyaktig det motsatte som skjer: På grunn av

de dårlige vilkår forlater ungdommen jordbruket, og daglig legges det ned et betydelig antall bruk.

Noe skyld har bøndene selv for dette. Hvorfor godtar de å være låst fast i en avtale som gir staten total makt og myndighet over dem?

Noen grupper, f. eks. de alderstrygdede og endel barnefamilier, kan få vanskeligheter med høyere og reelle matvarepriser. Så får myndighetene hjelpe dem direkte. Skikkelig omsorg for disse grupper hadde Nasjonal Samling programfestet allerede i 1934, så hjertelig velkommen etter — med tid og stunder. Arkitekt, Oslo

## Hvorfor sverte industriarbeideren?

Herr redaktør!

Jeg har ingen ting imot at Terje Dag Lund i siste nummer hever skikkelig arbeide i jordbruket til skyene, men hvorfor skal han samtidig nedvurdere andre ved å si at mange gårder skjøttes «like skjødesløst som fabrikkarbeideren gjør»?

Etter mange års arbeide i in-

dustrien vet jeg nok at det finnes skjødesløse og likeglade folk også i vårt yrke, men det store flertall er gudbedre minst like samvittighetsfulle og innsatsvillige som folk på andre områder i samfunnet.

Vi som sogner til en samlende nasjonal tankegang, har annet å gjøre enn å så mistro til hver-

andre. Det vi vil, er da å fjerne skillene, å binde folk sammen, og ikke å sette dem opp mot hverandre. Derfor håper jeg at det Terje Dag Lund skriver, skyldes et ubetenksomt innfall og ikke forakt for oss som arbeider i industrien.

Verkstedarbeider, Sandefjord

## En sak kan ha minst to sider

PER KOKVOLD ANMELDER MELSOMS BOK I TØNSBERGS BLAD

Odd Melsom var aktivt med i Nasjonal Samling fra 1933 til 1937 og søkte igjen til Quislings parti etterat kampene mot tyskerne var opphørt i Norge sommeren 1940. I løpet av okkupasjonstiden var han i tur og orden redaksjonssekretær og sjefsekretær i «Fritt Folk», presseleder i LO og medlem av dens arbeidsutvalg og endelig sjefredaktør i «Fritt Folk» det siste krigsåret.

I nærværende bok gir han en standhaftig NS-manns personlige syn på krigstidens hendelser, hvilken rolle Nasjonal Samling og Vidkun Quisling spilte under okkupasjonen, forholdet til den tyske besettelsesmakt — kort sagt: Hvordan de fem krigsårfortonet seg for en som innehadde en sentral posisjon i bildet. Det sier seg selv at Odd Melsom har et temmelig ensidig og lite nyansert syn, men det er allikevel en usedvanlig interessant og tankevekkende bok, som minner oss om at også i denne spesielle forbindelse er det ikke så sjelden at en sak kan ha minst to sider. Forfatteren bebuder at denne boken er første bind i et større verk som vil omfatte flere bøker, og det er unektelig med en viss

spenning og nysgjerrighet man ser frem til fortsettelsen.

Hvorfor ble, relativt sett, så mange nordmenn nazister? Og derved, som en generell oppfatning, landssvikere? Det er et meget interessant spørsmål som ikke er så lett å besvare. Naturligvis ble mange det av idealistiske og nasjonalpolitiske grunner. Melsom fremhever, naturlig nok, denne side, men er ærlig nok til ikke å underslå den kjensgjerning at tilslutningen til NS minst ble femdoblet da Nasjonal Samling ble det eneste lovlige parti i landet. Dermed sies det indirekte at det inn i partiet kom et meget stort antall opportunister, for ikke å bruke et sterkere uttrykk.

Som en rød tråd gjennom hele boken går forholdet mellom Quisling og hans parti på den ene side og tyskerne, med Reichskommissar Terboven på toppen, på den andre. Det er et faktum at forholdet Quisling — Terboven var meget kjølig, til stor skuffelse for førstnevnte som derved ikke fikk den innflydelse og maktposisjon han så sikkert hadde gjort regning med. Det bør være tankevekkende for

datidens (og nutidens) nazister at nordmenn ellers heller søkte nødvendig kontakt med tyskerne, og tyskerne med nordmenn, enn med Nasjonal Samlings folk. Det var en kontinuerlig og reell strid mellom NS og Terboven under hele okkupasjonen. Marinesjefen i Norge, Boehm, og hans sjef og venn, storadmiral Raeder, støttet Quisling i denne strid, hvilket førte til, ifølge Melsom, at både Raeder og Boehm ble fjernet fra sine stillinger av Hitler.

Forfatteren gir uttrykk for en fornærmet forførmelse over den norske motstandskamp som raskt utviklet seg i krigsårene, og han trekker frem «en lang (Forts. side 8)

## Men noen blir alltid glemt

Oktober Forlag som er et underbruk av Arbeidernes kommunistiske parti (ml) retter i en bok søkelyset på de viktigste trekk ved hele okkupasjonsøkonomien. Den søker å bevise at tyskerne la opp til samarbeide med de norske monopoler, at hjemmefrontsjefene representerte monopolkapitalen og storkapitalen i Norge, og at det var kontakt mellom dem og tyskerne under krigen.

«De tjente på krigen», som er bokens tittel, er skrevet av Terje Valen.

Utrolig nok har forfatteren helt glemt de hundretusener av vanlige folk som forlot sine vanlige arbeidsplasser og beinfløy til tyskerne for å søke jobber på tyske anlegg. Noe også «Friheten» i sin tid naturlig glemt i sine artikler om «De glemte menn», og Helge Krog i skriftet: «6. kolonne».

Som Torolv Kandahl i «Aftenposten» den gang skrev: — Hvorfor ikke være konsekvent og konstatere at den 6. kolonne besto av 3 millioner nordmenn, alle minus Helge Krog og vi andre virkelig fremsynte storjössinger, som av en eller annen grunn på et tidspunkt under okkupasjonen, dro ut av landet. —

Kjell

## Kven rasar han imot?

Av Alf Vattekar

Kristus segjer: Jeg dømmar ingen. Ordet som jeg taler skal dømme dere på den yderste dag.

Og dette var eit ord som Kristus talte: Eit rike kan ikkje komme i kamp med seg sjølv. Satan kan ikkje utrydde Beelsebub, da vil hans rike gå unnder. Kan Sodomas herre utrydde seg sjølv?

Kven er dette som rasar fram og viser all sin pynt for all folket: Blotting - voldtekt - blodskam - synd mot naturen og endå det som verre er? Som spottar og håner Kristus og gudsdommen? Kven er det som er så snill, så snill, og som segjer: Det er ikkje synd, ikkje synd mot naturen — det er naturleg alt saman.

Voldtektsmordaren er sjuk og (Forts. side 8)

## Holmset Overnatting & Camping

For ferie og gjennomreise. Ligger ved riksvei 17, midtveis mellom Steinkjer og Namsos. Værelser med adg. bad. TV. Hytter. Pene teltplasser. Plass for campingvogn med adg. strøm. Overnatting hele året. Campingplassen mai—september. Velkommen til kortere eller lengre besøk. Tlf. Namdalseid 906. Postadresse: 7823 Sjøåsen.

# Fra brevbunken

BUSKERUD

Jeg må få lov å gratulere den nye redaktøren med et bedre blad, særlig politisk sett. Det er som et korrektiv til gjeldende historiske «sannheter» F og L har en oppgave og en misjon, en oppgave man må si avisen har all ære av.

Gymnasiast

OSLO

Gratulerer med siste nummer av «Folk og Land». Bladet holder en høvisk tone og er redigert på en intelligent og klok måte.

Elin OPPLAND

HEDMARK

Under den nå fratradte redaksjon syntes stoffet aktuelt og framtidrettet — selv om tonen var noe ungdommelig. Denne «friskheten» er helt borte — derimot skjønner

jeg at Jerusalems klagemur for «ex-nazister» nå er etablert, i Folk og Land. — Da jeg, og kanskje mange med meg av tidl. NSUF-medlemmer og frontkjempere, har god samvittighet m.h.t. vår holdning under krigen, føler jeg heller ikke i dag noe behov for å «bli oppreist» ved grublingen a la INO, bl. a. i Folk og Land. Overensstemmende hermed sier jeg derfor opp mitt abonnement i påvente av en ev. ny redaksjon.

Frontkjemper

NSUF'er og frontkjemper

## Europatanken . . .

(forts. fra side 2)

frivillige kjempet i kortere eller lengre tid i Waffen SS, og av disse var ifølge Vernier 8.000 nordmenn, 6.000 dansker, 4.000 finner, 40.000 hollendere, 10.000 flamlendere, 8.000 walloner, 600 sveitsere, 10.000 franskmenn, 10.000 italienerne, 1.000 grekere, 40.000 ungarere, 5.000 rumenere, 3.000 bulgarere, 25.000 lettere, 15.000 estlendere og 5.000 lithauere, mens de øvrige ca. 300.000 vesentlig kom fra forskjellige folkeslag i Sovjetunionen. Forfatteren bebreider forøvrig SS-ledelsen for dens avisende holdning til østfolkene i de første krigsår, og at man nølte alt for lenge med å ta opp de frivillige derfra i Waffen SS.

Verniers artikkel er forholdsvis kort, men ledsages av en ganske fyldig liste over bøker som belyser de europeiske strømninger i Waffen SS.

## Har fornuft . . .

(forts. fra side 2)

som er mulig hvis man vil at blodsutgytelser og ulykke for millioner av mennesker skal unngås: Å ta den nødvendige tid til å gi uvitende masser den nødvendige kunnskap og innsikt som er nødvendig for å funksjonere som ansvarlige borgere i et fritt, moderne samfunn.

Syd-Afrika såvel som Angola er rike land, der hvite menneskers pågangsmot og oppfinnsomhet har åpnet for rike muligheter. I Angola har «revolusjonær» utålmodighet ødelagt mye av det som er bygget opp — i Syd-Afrika er det fremdeles sjanser for å skape et harmonisk velstandssamfunn, der sorte og hvite kan leve fredelig og godt ved siden av hverandre.

Men farlige krefter er ute for å ødelegge denne mulighet.

La mitt nyttårsønske være en skare med nye abonnenter til bladet, som har fått den absolutt nødvendige ansiktsløfning. Den nye redaksjonelle linje var oppmuntrende.

NSUF'er og frontkjemper

Hvis den øvrige verden ikke våkner og tar fornuften fangen, og kommer Syd-Afrika til hjelp, er det fare for at dette mest siviliserte samfunn i Afrika skal drukne i et blodbad.

Peik

## Ingen levende . . .

(forts. fra side 2)

levende sjel kom hjem som kunne sin landsmann fortelle... Her var det omvendt. Ingen levendes sjel skulle bli tilbake som kunne fortelle... For russerne er fast bestemt på at deres nasjonalitetsproblem skal utslettes av vår verdens bevissthet. Men Jaltaavtalen hadde en annen og enda større fordel for russerne. Takket være den fikk de alle sine ikke-russiske fiender tilbakelevert så å si på ett brett. Tilbake i forsvarsløs tilstand. Og dermed ble de istand til å slå dem som aldri før. Et feigere slag kan vel historien neppe oppvise. Den ene parten rustet til tennene og den andre parten så å si naken til skinnen. Det var med andre ord ikke for å straffe overløperne at russerne vil ha tak i hver kaukasier og turkestaner etc., men for å knekke regulære fiender og for alle tider forhindre videre motstand fra alle undertrykte, ikke-russiske folkeslag. Om de hermed virkelig har klart dette vil tiden vise.

Til slutt bare et par ord om ordet forræder som også Bethel gjør bruk av. Det er blitt skikk og bruk etter siste krig å jonglere med dette ordet som en jonglør med sine baller. Men hvem er igrunnen forrædere? Var f. eks. nordmennene forrædere da de løste seg fra det svekede Danmark? Var de senere USA-borgere forrædere da de løste seg fra moderlandet?

Helt ut slutt må det sies at det iallfall finnes et lyspunkt i Bethels bok. Det ser ut til at

engelske menige soldater svært ofte følte ubehag overfor det som skjedde og at det til og med fantes dem som forsøkte å hjelpe sine stakkars vettskremte medmennesker.

M. B.

## I 1945 var . . .

(forts. fra side 1)

en innsats i den ånd også Norges Røde Kors forfektet.

Jeg tok feil! Vårt hjemlige Røde Kors forrådte både meg og mine medsøstre. Da jeg ble dømt til seks måneders fengsel for landssvik, ga ikke organisasjonen en lyd fra seg.

Her skulle min historie egentlig slutte, men la meg ta med denne godbit:

Et år etter oppholdet på Bretvet befant jeg meg på en av Amerikalinjens båter på veg til U.S.A. Bort fra det land og folk jeg hadde elsket så høyt. I min bagasje lå pass og dessuten gode papirer fra en fremtredende amerikansk kirurg som jeg gjennom brev hadde fortalt om fredens redselgjerninger i Norge.

Ombord i båten var en av mine naboer som gjorde turen til et helvete for meg ved å fortelle passasjerer og mannskap at jeg var landssviker. Det ble isfront og naboen gjorde seg til talsmann for at jeg måtte nektes adgang til Amerika.

Selvsagt var jeg spent da skipet omsider kom frem, og min glede var ubeskrivelig da hjerte-fine amerikanske Røde Kors-søstre under muntre velkomstrop eskorterte meg ned landgangen.

Min nabo, derimot, måtte gjøre vendereis.

Som kommunist var han uønsket i U.S.A.

Søster Johanne

Søster Johanne som nå er kommet tilbake til Norge etter mange års tjeneste på et amerikansk sykehus forteller til «Folk og Land» at en av sykehusets pensjonerte kirurger gjerne vil motta nøkterne skildringer fra norske Røde Kors-søstre som etter frontinnsats fortsatte tjenesten på alliertes sykehus i Tyskland. Vedkommende kirurg vil sette pris på at skildringene inneholder domspremisses når det gjelder selve frontinnsatsen, og en kort beretning om behandlingen i norsk fangeleir etter hjemkomst.

Brev kan sendes «Folk og Land», som vil videresende beretningene til den amerikanske kirurg.

## Formynderpolitikken . . .

(forts. fra side 1)

bl. a. at det er statens sak å spare, altså å legge seg opp kapital og i det hele tatt i størst mulig

## To fylker har passert målstreken i abonnementskonkurransen

Vi har ikke vært fullt så flinke siste måned som den forrige, men 47 nye abonnenter er jo heller ikke dårlig. Det betyr at vi tilsammen nå har fått 242 nye abonnenter siden vi startet konkurransen, og altså snart er halvveis til målet.

Det mest oppsiktsvekkende denne gang er at både Vestfold og Vest-Agder nå er langt forbi målstreken, men det er flere andre fylker som også snart vil ha oppfylt kvoten.

Kan vi ta et lite krafttak igjen? Særlig minner vi dem som ennå ikke har brukt sine «grønne lister» om å sende oss navn og adresse på NS-folk og sympatisører som vi kan sende prøvenummer til.

	0%	25%	50%	75%	100%
Østfold					
Oslo					
Akershus					
Hedmark					
Oppland					
Buskerud					
Vestfold					125
Telemark					
Aust-Agder					
Vest-Agder					125
Rogaland					
Hordaland					
Sogn og Fjordane					
Møre og Romsdal					
Sør-Trøndelag					
Nord-Trøndelag					
Nordland					
Troms					
Finnmark					
Hele landet					

utstrekning å bestemme hva folks inntekter skal brukes til. Stat og kommune tar alt som ikke umiddelbart trengs til det daglige forbruk, og for manges vedkommende tar de enda mer. På grunn av det villniss av skatter og avgifter vi har, er ikke alle klar over hvor meget myndighetene tar, men på nokså alminnelige inntekter dreier det seg om opptil 70 %.

Når en stakkar bare får sitte igjen med en tredjedel av inntekten, hvor stor sjanse har man da til å legge seg noe opp, til å samle den kapital som skal til for å «sette noe igang»?

Når staten på denne måten forlanger å få herredømmet over det meste av folks inntekter, så øker de den sosiale ulikhet, fordi det blir enda vanskeligere for den jevne kvinne og mann å arbeide seg opp. Riktignok prøver visse politiske ledere å trøste oss med at de også skal ta fra «dom rike» det de har, men aktiv og initiativrik ungdom får det vel ikke noe lettere av den grunn? Den eneste muligheten er fremdeles å ha «forbindelser» av et eller annet slag.

Selv om dette er ille nok for den enkelte, så er konsekvensene for det norske folk enda verre og i tillegg langsiktige. Ethvert samfunn er avhengig av at ny kraft og nytt initiativ til enhver tid stiger opp fra «folkedyppet». Det er det som representerer den

kontinuerlige fornyelse av et folk, både kulturelt og økonomisk. Hvis denne prosess avbrytes, vil det få skjebnesvangre følger i lange tider fremover, og det vil ta tid og store anstrengelser å bringe fornyelsesprosessen igang igjen.

Tross sine mange store ord om «likhet» og «rettferdighet» gjør ikke dagens formynderpolitikere annet enn å konservere en situasjon og til og med forsterke ulikheten.

En folkelig nasjonal politikk må gå en helt annen vei, nemlig å åpne alle muligheter og legge tingene tilrette for folk med tiltak og ideer, uansett deres bakgrunn og hvor de kommer fra. Det er grunnlaget både for personlig og nasjonal lykke og tilfredshet.

Arild

## Sør-Korea . . .

(forts. fra side 1)

kommandoen må oppløses», hvilket jo i realiteten vil si at Sør-Korea skal legges åpen for Nord-Koreas toprustedede superhær og dens kinesiske hjelpere. At nordmenn kan låne sitt navn til denslags, er uforståelig, men slike folk finnes altså.

**kven rasar . . .**

(forts. fra side 5)

treng pleie og skule. Han er so snill og synest synd på allverden, denne Sodomias herre — han kunne ikkje drepe ei fluge . . .

Men plutselig so rasar han til. Han blir blåsvart i ansiktet av hat og mordlyst — og angst. Han bryter or seg forbannelser, hån og bespottelse, leitar fram sine aller verste uttrykk, skjærer tenner og lettat på kniven.

Du prest i Norge, kven er det han rasar imot, denne «snille karen» og alle hans læresveinar?

Er Satan kommen i kamp med seg sjølv — eller kven er det han rasar imot?

Alf Vattekar

**La oss hjelpe . . .**

(forts. fra side 3)

lojale i kampen mot bolsjevismen ellers, og aldri på noen som helst måte støtte bolsjevismens sak, hverken direkte eller indirekte. Det må for oss, sett under en større synsvinkel, ikke være avgjørende hvorvidt forsvaret skal stå under tysk eller amerikansk ledelse. Det avgjørende må jo i siste instans være at de dynamiske og progressive krefter i Europa og Amerika vinner kampen, og derved mulig-

heten til å bestemme over folkenes fremtid. Det må aldri bli en kamp mot det russiske folk. Det russiske folk er et av de sunneste i verden i dag, takket være et enkelt kosthold for de store masser, og det vil derfor bety en verdifull tilvekst at også dette folk kan gå opp i det europeiske fellesskap. Forhåpentlig kan vi slippe en 3. verdenskrig i det hele tatt. Kanskje kan en omveltning i Russland fremtvinges med ganske andre midler enn krig, eller trussel om krig. Alene fremtiden kan gi svar på dette avgjørende spørsmål. I mellomtiden må vi på vår side holde hodene klare, og aldri glemme at bolsjevisme ikke har noe med idealisme i etisk høyverdig forstand å gjøre, men er sprunget ut av rendyrket misunnelse, utilfredsstillt maktbegjær parret med nevrotiske, sadistiske tilbøyeligheter. Jeg har selv hatt anledning til å studere Sovjet-Russland på nært hold før krigen, og jeg tør påstå at det neppe finnes noe land på kloden hvor den sosiale ansvarfølelse og medfølelse er mindre enn netopp i dette «arbeidernes og

bøndernes paradys». Når man nå i den siste tid har gått til å gi folket noe lempeligere kår, så er dette en dyd av absolutt nødvendighet, i det misnøyen overalt begynte å bli faretruende stor. Selvsagt er ikke alt bare bra på vår side heller. Både land i Vest-Europa, såvel som U.S.A. rommer adskillige mindre heldige foreteelser, som det er vel verd å gå inn for å få rettet på. Men på tross av alle restriksjoner, så er der dog en himmelropende forskjell i Vestens favør på vurderingen og praktiseringen av det viktigste av alt, nemlig den personlige frihet.

*Veien vi bør gå*

Skal der kunne skapes muligheter for en ny og bedre verden, så må i første rekke all brutalitet, og alt som heter hat og hevnlust bortfalle. La oss åpent innrømme at vi selv ikke alltid var så helt feilfrie, og la oss legge en større målestokk på det som har skjedd, — la oss se det hele i et videre historisk og universielt perspektiv. Da blir det jo igrunnen bare bagateller alt sammen målt mot de lidelser og

den elendighet som menneskeheden til alle tider har gjennomgått. Tenk på det russiske folks lidelser og savn under og etter revolusjonen i 1917, tenk på de lidelser Berlins, Leningrads og Londons befolkning måtte døy under krigen, og tenk på den stakkars befolkningen i Nagasaki og Hiroshima da president Truman etter inspirasjon fra sovjethold, ga ordre til å slippe atombomber over disse to full-

stendig forsvarsløse byer. La oss fremfor alt ikke være selvopptatte, oppslukt av å slikke egne sår. La oss se fremover mot et nytt og bedre samfunn. Og la oss møtes med alle fremskrittvennlige krefter i vårt eget og i andre land, tvers over gamle parti- og geografiske grenser, bidra til å bygge noe nytt og virkelig bedre, selv om vi i dag bare svakt kan skimte konturene.

Brage

**BESTILLING AV**  
*Odd Melsoms bok*  
**«PÅ NASJONAL URIASPOST»**

Til INO, Postboks 924 - Sentrum, Oslo 1  
Med dette bestilles . . . . . eks. av Melsoms bok om okkupasjonstiden.

- Betaling vedlegges med kr. 65,— pr. stk. (Forsendelsen skjer da portofritt.)
- Ønskes boken tilsendt som postoppkrav, kommer porto + gebyr i tillegg.
- Kr. . . . . . sendes som bidrag til utgivelse av boken.
- Samlet beløp kr. . . . . . sendes vedlagt som sjekk/i kontanter/i frimerker, eller overføres som bank/postgiro. (Stryk det som ikke passer.)

Navn: .....

Postadresse: .....

Vennligst skriv tydelig

**LITEN LEILIGHET SØKES I OSLO**

Jeg har nettopp fått ny jobb i Oslo, men må på grunn av barnas skolegang foreløpig la familien bli på mitt hjemsted. For meg selv søker jeg derfor en ett-roms leilighet med kjøkken og bad for de neste par år. Kan du gi meg tips om muligheter, er også det av stor interesse. B. m. «117» til Folk og Lands ekspedisjon.

**«Støtteannonsene»**

**er med på å styrke vår avis**

«Støtteannonsene» er bidrag som skal erstatte de annonser som andre aviser har, men vi ikke får, og det er beundringsverdig hvordan våre lesere har sluttet opp om dette tiltaket. Som kjent «koster» disse støtteannonsene kr. 50,— eller mer.

Vi kvitterer igjen for 49 bidrag, denne gang på tilsammen kr. 3.515,—, men har fortsatt en del på lager til kommende nummer.

**«STØTTEANNONSER»**  
fra Folk og Lands venner  
Takk for følgende bidrag:

T., Rysstad 100,—	F., Hokksund 60,—	J., Kongsvinger 50,—
T., Grimstad 60,—	A., Drammen 100,—	B., Sagstua 60,—
A., Arendal 60,—	H., Røyken 60,—	H., Årnes 60,—
E., Stathelle 60,—	G., Røyken 200,—	L., Maura 160,—
J., Skien 50,—	K., Lesja 60,—	M., Sarpsborg 50,—
K., Mo 60,—	P., Nesttun 150,—	L., Skien 60,—
B., Namsos 50,—	B., Fitjar 50,—	A., Kvam 60,—
H., Skatval 60,—	F., Haugesund 50,—	O. H., Oslo 60,—
E., Revsnes 50,—	I., Stavanger 50,—	E., Kapp 100,—
L., Råkvåg 60,—	E., Hafersjø 60,—	J., Lena 60,—
M., Kristiansund 60,—	R., Ganddal 60,—	K., Vrådal 60,—
O., Minde 50,—	F., Bryne 60,—	A., Horten 60,—
		L., Sande 100,—
		M., Gol 100,—
		A., Stavsjø 60,—
		O., Krøderen 160,—
		A., Våler 50,—
		H., Ringsaker 50,—
		D. H., Oslo 50,—
		T. L., Oslo 50,—
		«Folk og Land» er i fremgang!

# FOLK<sup>og</sup> LAND

## Idiotstreik?

Når dette leses, er Jøtulstreiken gått over i historien for et par uker siden, såfremt da ikke en eller annen igjen har kalt en eller annen for idiot. For dette ene ordet var det som kastet noen hundre mann ut i konflikt og kostet både dem og bedriften store penger.

Populær ble denne streiken aldri — også de streikendes kolleger i bransjen og ellers de fleste fagorganiserte stilte seg temmelig tvilende til den.

Men la oss allikevel ikke ta for lett på dette. Selv om vi nå alle vet at det dreiet seg om en streik inspirert og ledet av maoister, så er det nok så sikkert at selv ikke disse hensynsløse intriganter ville vært istand til å få flertallet av en bedrifts arbeidere med seg bare på grunn av så relativt ubetydelige årsaker som i dette tilfelle.

Hva vi vil ha sagt, er at bedriften Jøtul ser ut til å være ledet av folk som ikke skjønner så mye av ordet bedriftsfelleskap som de burde, og som ikke har gjort det nødvendige for å skape harmoni og arbeidsglede blant sine folk. Bedriften og arbeidsplassen er vårt annet hjem, hvor vi tilbringer en meget stor del av vårt liv, og det er et krav både til ansatte, ledere og eiere at de bidrar med god vilje til å legge forholdene best mulig til rette. I dette tilfelle kan man ha en mistanke om at eier- og ledersiden ikke har holdt mål.

På den annen side mener vi — og der har vi svært mange med oss — at den personforfølgelse som tre arbeidsledere var utsatt for, ikke var hederlige norske arbeidere verdig. Å tvinge en mann med 34 arbeidsår i bedriften til å forsvinne, finnes det ingen unnskyldning for, om det aldri så mye er studentikose gjestearbeidere fra AKP (m-l) som har forledet de streikende.

## En sak kan . . .

(forts. fra side 5)

rekke tilfeller» av bakholdsmord på NS-medlemmer. Det kan umulig være en forglemmelse fra Melsoms side når han i boken totalt har unnlatt å nevne en person som Henry Rinnan. For å yde forfatteren rettferdighet skal det tilføyes at han også avstår fra å navngi mange nordmenn som visselig ikke hadde utelukkende rent mel i posen under krigen.

Som nevnt innledningsvis i denne anmeldelse er Odd Melsoms bok interessant og nyttig, den kaster nytt lys over mange sider av okkupasjonstidens Norge. På godt og vondt er de fem krigsår en ganske spesiell epoke i vårt lands historie, og det er betydningsfullt å få vite mest mulig om den. Det er viktig at boken leses med et åpent sinn, men enda viktigere: Med en kritisk innstilling. Per Kokvold

## Berge Furre . . .

(forts. fra side 1)

jetunionen å ta opp fisken i våre farvann — en god begynnelse ble jo gjort i og med fjorårets torskeavtale.

Skal vi avfolke et land som fremdeles byr på store muligheter og arbeidsoppgaver, om bare folk fikk frihet og stimulans til å utnytte dem? Bare av jord har vi ti millioner mål som kan gjøres fruktbare og produktive, og hvorfor skal vi eksportere store mengder av råvarer og halvfabri-

kata til videreføring i andre land? Hvor i allverden har Furre egentlig det ifra at dette landet ikke har arbeid nok for alle langt inn i fremtiden?

Men noe er enda viktigere: Vi er nordmenn og vil gjerne fortsette med å være det. Skal vi ha den minste mulighet for å bevare vår kultur og egenart, er det viktig og nødvendig at det ihvertfall ikke blir færre av oss. En befolkning som minsker og minsker og at det blir et stadig mindre antall unge og yngre mennesker i befolkningen, det er den strake vei til vårt folks undergang.

Den som tror på at vårt folk ennå har eksistensberettigelse og en oppgave i verden, den som mener at vår norske kultur representerer noe av verdi, må avise politikere av Berge Fures støpning. Istedenfor nasjonal defaitisme av dette slag må vi vekke tillive igjen troen på vårt folk og viljen til å la det leve videre. Håvard

## Nå skal det . . .

(forts. fra side 4)

ke i sin tid var det? De ting Hoaas stilles for retten for, er for visse personer og politiske retninger, et like så følsomt område, som jordens plassering i universet var det for Pavekirken. Hoaas er havnet på den historiske strekkbenken!

Uansett rettsakens utfall, er det allerede vunnet en moralsk seier for Hoaas, og for alle andre med mot og tross nok til å

# Nasjonal Samling greide i mange saker Å SETTE TERBOVEN PÅ PLOSS

LITT OM «ENISATZSTAB» OG DENS BETYDNING FOR VÅR NORSKE KAMP

«Beundringen for Quisling som «fører» og statsmann synes merkverdig sett i lys av den statistrolle han fikk lov av tyskerne og Terboven å spille under hele okkupasjonen». Sitatet er hentet fra en forøvrig sympatisk anmeldelse av Odd Melsoms bok «På nasjonal uriaspost», og som så ofte ellers kan vi bare si: Vi kjenner oss ikke igjen. Sannheten er at både Quisling og et stort antall andre NS-folk rundt på mange forskjellige viktige poster under hele okkupasjonen vant stadige seire i kampen mot Terbovens harde linje. Forholdene i dette land ville ha vært lang, langt vanskeligere om vi ikke hadde vært og om denne kamp ikke var blitt utkjempet i okkupasjonstiden.

Melsom gir i sin bok en rekke eksempler på hvordan denne kampen artet seg, og vår hensikt her og nå er ikke å supplere ham med nye eksempler, men derimot å vise en av de veier NS benyttet for å vinne gehør for norske krav.

I boken «Fra idé til dom», som vi har omtalt flere ganger tidligere, har Helge Paulsen skrevet et kapittel med tittelen «Litt om forholdet mellom NS og Reichskommisariat 1940—45», der han bl. a. omtaler den såkalte «Einsatzstab». Antagelig er det bare ganske få nordmenn som noen gang har hørt om denne staben, og historisk sett er det derfor fortjenstfullt at Helge Paulsen har begynt å studere den, men vi vil understreke at han ikke er kommet lenger enn til begynnelsen. Selv om han har oppfattet «Einsatzstab»s ytre ramme, har han nemlig ikke forstått dens egentlige innhold og betydning.

Paulsen kaller «Einsatzstab» en avdeling av Reichskommisariat — og formelt var den jo det — som hadde til oppgave

å holde kontakten med Nasjonal Samling og partiets forskjellige underorganisasjoner. «Einsatzstab» hadde imidlertid en temmelig fri stilling i forhold til Terboven, fordi stabens medlemmer var utnevnt av og direkte underlagt sine respektive organisasjoner i Tyskland, og derfor ikke uten videre mottok direktiver fra der Herr Reichskommisar. Betydningen av dette er lett å se når man har klart for seg at mange av disse organisasjoner var tildels ganske aktive motstandere av Terbovens fremgangsmåte og politiske linje i Norge.

Det virkelige forhold var altså at Quisling og NS bl. a. gjennom «Einsatzstab» hadde muligheter for både å omgå, påvirke og motarbeide Terboven. Med god hjelp fra stabens folk — som jo på sine fagområder var langt mer sakkynndige enn Terboven — kunne NS-lederne ganske ofte drive igjennom norske krav eller motvirke planer som de fant uheldige og skadelige. Denne mulighet hadde man ikke bare i Oslo, fordi representanter for Einsatzstab også var plassert rundt om i de byer der NS fylkesorganisasjoner holdt til.

Det skal ikke underslås at medlemmene av «Einsatzstab» kunne vise varierte grader av samarbeidsvilje. Delvis hang dette sammen med hvilken organisasjon hver enkelt av dem representerte, men deres egen karakter og personlighet spilte naturlig nok også en betydelig rolle. Nepe noen organisasjon hadde den samme representant sittende i «Einsatzstab» gjennom hele okkupasjonstiden, og utskiftningene kunne føre både til bedring og forverring av samarbeidsforholdet, alt etter som.

Det hovedinntrykk som «Einsatzstab» har etterlatt seg hos oss som samarbeidet med den,

er imidlertid at den for en stor del besto av mennesker som var villige til å hjelpe oss med å skaffe det norske folk så lette og gode kår som det var mulig i okkupasjonstiden, og som også prinsipielt støttet oss i vårt arbeid for å gjenvinne Norges frihet og selvstendighet, om ikke før så ihvertfall når krigen var slutt. Dette skyldes ikke minst de to ledere av «Einsatzstab», først Paul Wegener og senere Hans-Hendrik Neumann, som begge hadde en sunn politisk innfølelse og stor sympati for Norges sak, samtidig som de hadde sterke posisjoner i den sentrale tyske ledelse. Om Wegener kan det kanskje sies at hans handlekraft og evne til å sette seg igjennom, ikke alltid var helt på høyde med hans gode vilje. Ihvertfall var Neumann sterkere og derfor for oss enda nyttigere enn Wegener. For en rekke andre medlemmer av «Einsatzstab» gjelder det at de tildels gikk meget langt for å støtte NS' politiske linje og de norske synspunkter, så langt at de enkelte ganger satte sin stilling inn på at vi skulle ha vår vilje.

Den offisielle norske historie snakker vesentlig om hva NS ikke greide å gjøre for det norske folk og hva vi ikke var istand til å forhindre av Terbovens overgrep. Alle de tilfeller der vi var den seirende part og der vi vant større eller mindre seire, er fremdeles ukjent stoff for de fleste, inklusive våre historikere. Mange av våre folk som kunne fortelle om disse ting, er dessverre døde, men noe finner man i Melsoms bok, og mer vil komme fra hans hånd. Når det gjelder hva vi faktisk oppnådde med hjelp fra «Einsatzstab», håper vi å kunne presentere noen konkrete saker her i avisen fremover.

stå opp mot den skjulte meningsterror sosial-demokratene har etablert. Historien har utallige eksempler på, at de som møter som motstandere av Hoaas i retten, ikke vil bli de første, som før eller senere vil oppdage at makt-politiske lover ikke kan temme vitenskapelige og historiske kjennsgjerninger.

Erik Rune Hansen

## Et besøk i . . .

(forts. fra side 4)

det ut til at V. G. fullstendig har forsømt når det gjelder Sovjetunionen.

Vera Grønlands uredde innsett for NS-folks sak, bl. a. ved innlegg på MOM-siden i Arbeiderbladet, er all ære verdt. Men når hun hevder at mine innlegg er omtrent like uvederheftige som disse anti-NS-artikler i Arbeiderbladet, da er hun på meget

gyngende grunn. Anti-NS-skriventene viser nemlig klart og tydelig at folk som opplevde krigen i Norge og har levet hele sitt liv her, ikke har den fjernteste idé om hva som foregikk i årene 1940—45 og hva saken egentlig gjaldt. V. G. skjønner sikkert grunnen: De har aldri gjort et alvorlig forsøk på å sette seg inn i saken, men baserer seg på tilfeldige opplevelser og ureflekterte personlige reaksjoner. Og allikevel hevder V. G. at hun kjenner sannheten om Sovjetunionen fordi hun har hatt et statsbeskyttet stipendieopphold der borte.

Nei, kjære Vera Grønland, som jeg ellers har stor respekt for: Bruk ihvertfall et par års tid til med åpent sinn å studere noe av den meget omfattende litteratur som finnes om forholdene i Sovjetunionen. Først da har det noen mening å fortsette denne diskusjonen. Legionær

I og med Vera Grønlands og «Legionær» innlegg i dette nummer anser vi diskusjonen som avsluttet for denne gang.

Red.

# FOLK<sup>og</sup> LAND

All post bes adressert til:  
Postboks 7157 - Homansbyen,  
Oslo 3.

Kontoradresse: Enerhaugplassen  
4, Oslo 6. Tlf. (02) 19 06 71. Redaktøren treffes bare etter forutgående avtale.

Abonnementspriser: Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår. I nøytralt omslag: Tillegg kr. 5,— pr. halvår. Utenfor Skandinavia: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Bruk postgirokonto 1 64 50  
Løssalg kr. 3,—

Annonsepris:  
Kr. 0,60 pr. spalte millimeter  
Utgiver: A/S FOLK OG LAND  
Viking Boktrykkeri, Oslo